

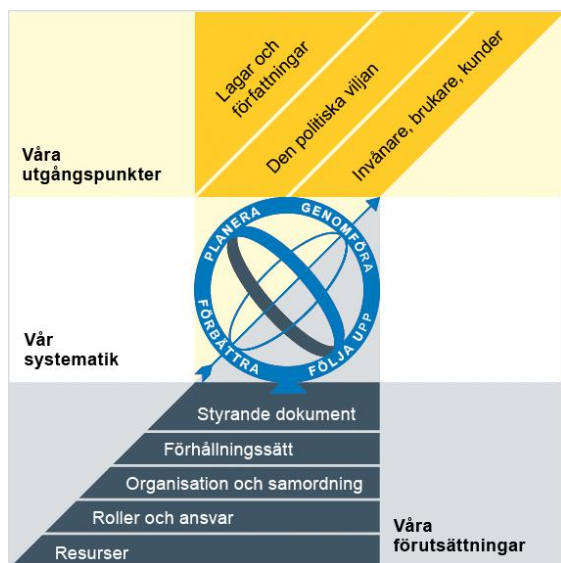
Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads riktlinje för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial

Reglerande styrande dokument

Policy
► **Riktlinje**
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Göteborgs Stads nämnder och styrelser	Diarienummer: 0xxx/23	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: 2024-xx-xx tills vidare	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: Redovisningschef Koncernredovisningsavdelningen
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna riktlinje	3
Vem omfattas av riktlinjen	3
Bakgrund	3
Lagbestämmelser	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Vägledningar	4
Lokala anvisningar	4
Riktlinje	4
Avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial i Göteborgs Stad	4
Definitioner	4
Hållbar utveckling	4
Prioriteringsordning	5
Ansvarsfördelning	6
Avyttring och bortskänkning av lös egendom	6
Avyttring och bortskänkning av bygg- och markmaterial	7

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial sker på ett sätt som minimerar miljö- och klimatbelastning och främjar hushållning med ekonomiska resurser. Syftet är vidare att staden aktivt använder möjligheterna att vid avyttring och bortskänkning främja cirkulär ekonomi och förebyggande av avfall. Riktlinjen syftar även till att underlätta stadens planering, genomförande och uppföljning av avyttring och bortskänkning.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tills vidare för Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser. Även delägda bolag där Göteborgs Stad är majoritetsägare är skyldiga att förhålla sig till denna riktlinje.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade om Policy och riktlinje för försäljning och återbruk av lös egendom inom Göteborgs Stad år 2015 (KF 2015-05-07, § 25, H 69). År 2019 uppdaterades det styrande dokumentet till Göteborgs Stads riktlinje för försäljning och återbruk av lös egendom inom Göteborgs Stad (KF 2019-06-11, § 23, H 115). Riktlinjen ersätts av denna riktlinje med syftet att förtydliga styrningen för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial.

I Göteborgs Stad gäller också sedan år 2004 Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling. Det styrande dokumentet har genom åren reviderats till följd av lagändringar och beslut i kommunfullmäktige. Styrning för avyttring och bortskänkning fanns med vid 2019 års uppdatering men togs bort ur riktlinjen för inköp och upphandling år 2022. Detta för att undvika styrning av avyttring och bortskänkning i två separata riktlinjer.

Lagbestämmelser

Avfallshierarkin som återfinns i miljöbalken (1998:808) 2 kap 5 § innehåller krav om att hushålla med resurser genom att först och främst minska mängden avfall. Vid avyttring och bortskänkning ska kommunallagen (2017:775) och dess krav enligt 11 kap 1 § på god ekonomisk hushållning i den kommunala verksamheten beaktas. Vidare ska likställighetsprincipen i 2 kap. 3 § kommunallagen och förbudet mot stöd till enskild näringsidkare i 2 kap. 8 § kommunallagen beaktas.

Koppling till andra styrande dokument

Göteborgs Stads riktlinje för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial är det dokument som i huvudsak reglerar styrningen inom området avyttring och bortskänkning. Nedan är andra styrande dokument som angränsar till området:

- Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling
- Göteborgs Stads avfallsplan 2021-2030
- Göteborgs Stads föreskrifter för avfallshantering
- Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030
- Göteborgs Stads riktlinje för representation, gåvor, mutor, jäv och bisyssla

- Göteborgs Stads riktlinje för mottagande av donationer som utgör gåva

Vägledningar

Styrelsen för Göteborgs Stads Leasing AB har i uppdrag att tillgängliggöra stödande dokument i enlighet med denna riktlinje.

Inköp och upphandlingsnämnden ansvarar för att stödja stadens verksamheter i inköps- och upphandlingsrelaterade frågor i enlighet med riktlinjen för inköp och upphandling.

Kretslopp och vattennämnden ansvarar för övergripande information och rådgivning i avfallsfrågor rörande avfall under kommunalt ansvar och renhållningsordningen enligt miljöbalken kapitel 15.

Stödande dokument finns tillgängliga på Göteborgs Stads intranät.

Lokala anvisningar

Respektive nämnd och styrelse ansvarar för lokala anvisningar.

Riktlinje

Avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial i Göteborgs Stad

Definitioner

All avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial ska baseras på en helhetssyn där stadens gemensamma bästa har företräde framför enskild verksamhets intresse.

Avyttring innefattar processen varvid innehavaren gör sig av med lös egendom samt bygg- och markmaterial från en verksamhet genom förflyttning, försäljning eller avfallshantering. Bortskänkning innefattar ovan process genom donation eller gåva.

Med lös egendom menas naturligt flyttbara lösa saker som till exempel inventarier och inredning så som möbler, gardiner, belysning, omklädnings-skåp, köks- och tvättmaskiner samt husgeråd så som porslin och köksutrustning; IT-utrustning så som skärmar, telefoner, datorer, skrivare och AV-utrustning; arbetskläder för inre- och yttre miljö; fordon så som bilar, cyklar, truckar, liftar samt maskiner för fastighets- och parkskötsel; komponenter så som elmotorer och aggregat; samt förbrukningsvaror i funktionellt skick så som städ-, sjukvårds- och hygienmaterial.

Med bygg- och markmaterial menas byggmaterial, byggprodukt, markmaterial och fasta komponenter som ingår i eller ska ingå i en byggnad eller anläggning som till exempel fasadmateriäl, fönster, dörrar, tegelsten, betong, trä, byggskivor, VVS-produkter, akustikinnertak, gatsten, markmassor och markplattor.

Riktlinjen gäller för all typ av lös egendom samt bygg- och markmaterial oavsett om egendomen har anskaffats genom ett leasingavtal med Göteborgs Stads Leasing AB, genom inköp med drifts- eller investeringsbudget, som gåva eller genom leasing eller entreprenad med extern aktör.

Hållbar utveckling

Göteborgs Stad har som mål att ställa om till en ekologiskt hållbar stad till 2030. Enligt stadens miljö- och klimatprogram innebär detta att Göteborg ska vara en av världens mest progressiva städer när det

kommer till att förebygga och åtgärda miljö- och klimatproblem. Som del i detta ska staden aktivt använda avyttring och bortskänkning som verktyg för att bidra till hållbar utveckling utifrån de tre dimensionerna; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Ekologisk hållbarhet

För att bidra till ekologisk hållbarhet, genom att till exempel minska klimatpåverkan och främja biologisk mångfald, ska avyttring och bortskänkning ske enligt den cirkulära ekonomins principer. Det innebär att produkter, material och råvaror bibehålls i samhällets kretslopp så länge som möjligt och att uttag av nya råvaror samt avfall därmed minskar. Det i sin tur betyder att stadens befintliga lös egendom samt bygg- och markmaterial behöver nyttjas längre och mer effektivt.

Människors hälsa ska beaktas genom att säkerställa att endast giftfri lös egendom samt bygg- och markmaterial återanvänds och att artiklar och material som innehåller skadliga kemikalier tas om hand i enlighet med avfallslagstiftningen.

Social hållbarhet

För att bidra till social hållbarhet ska positiva sociala aspekter beaktas vid avyttring, när det är aktuellt för återanvändning utanför Göteborgs Stads organisation, till exempel genom möjligheten att främja arbetstillfällen, arbetsträning, välgörenhet och bistånd.

Ekonomisk hållbarhet

Det ekonomiska perspektivet för hållbar utveckling innebär att ta hänsyn till verksamhetens och stadens ekonomi såväl som samhällsekonomin vid avyttring och bortskänkning, till exempel vad gäller kostnader för nyinköp, administration och avfallshantering.

Prioriteringsordning

För att stödja helhetssynen för Göteborgs Stads avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial har staden en gemensam prioriteringsordning.

All avyttring och bortskänkning ska ske utifrån en professionell hantering och objektiv bedömning för att minimera oegentligheter och otillbörlig påverkan så som gynnande av enskild aktör. Detta görs genom att beakta en produkts värde, agera affärsmässigt och i enlighet med prioriteringsordningen i denna riktlinje.

Avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial ska hanteras enligt följande prioriteringsordning:

0. Förebygga och undvika behovet av avyttring och bortskänkning
1. Återanvända lös egendom samt bygg- och markmaterial
 - a. inom Göteborgs Stads organisation
 - b. utanför Göteborgs Stads organisation
2. Materialåtervinning av lös egendom samt bygg- och markmaterial
3. Energiutvinning eller annan bortskaffning av lös egendom samt bygg- och markmaterial

Figur 1: Illustration Göteborgs Stads prioriteringsordning för avyttring och bortskänkning

Kortfattat innebär ”Förebygga och undvika behovet av avyttring och bortskänkning” att bevara, underhålla och renovera befintlig lös egendom samt bygg- och markmaterial i den egna verksamheten. Det kan även innebära att minska behovet av avyttring redan vid anskaffning genom att till exempel minska inköpsvolymen, hyra vid tillfälliga behov och att efterfråga produkter och material med potential till lång livslängd.

”Återanvända lös egendom samt bygg- och markmaterial” innebär att hela eller delar av produkter används igen i en annan verksamhet inom Göteborgs Stads organisation i första hand, och i andra hand utanför Göteborgs Stads organisation.

Om ovanstående alternativ inte är tillämpbara ska avyttring ske genom materialåtervinning i första hand, därefter genom energiutvinning vilket innebär förbränning, och i sista hand genom annan bortskänkning. Avfallshanteringen ska ske i enlighet med gällande lagstiftning.

Ansvarsfördelning

Avyttring och bortskänkning av lös egendom

Samtliga nämnder och styrelser ansvarar för att:

- all avyttring och bortskänkning av lös egendom sker i enlighet med denna riktlinje.
- avyttring och bortskänkning i enlighet med prioriteringsordningen i denna riktlinje beaktas i samtliga upphandlingar av lös egendom, samt tjänster som hanterar lös egendom, som genomförs av den egna förvaltningen eller bolaget. *****
- det finns en ändamålsenlig organisation för avyttring och bortskänkning med till exempel ledande befattning och utsedda samordnare med tydligt mandat och kompetens.
- tillse att det finns lokala rutiner för hur prioriteringsordningen för avyttring och bortskänkning ska följas med till exempel arbetsätt, ansvar och roller.
- en objektiv bedömning av den lösa egendomens funktionella skick och värde genomförs inför avyttring eller bortskänkning.
- säkerställa uppföljning, dokumentation och information om större avvikelser från stadens gemensamma prioriteringsordning för avyttring och bortskänkning till Göteborgs Stad Leasing AB.

Inköp och upphandlingsnämnden ansvarar för att:

- avyttring och bortskänkning i enlighet med prioriteringsordningen i denna riktlinje beaktas i samtliga upphandlingar och ramavtal av lös egendom, samt tjänster som hanterar lös egendom, som inköp och upphandlingsnämnden ansvarar för. ****

Göteborgs Stads Leasing AB ansvarar för att:

- stödja stadens förvaltningar och bolag vid avyttring och bortskänkning av lös egendom, till exempel genom vägledning, goda exempel samt stöd i utvecklingen av lokala rutiner och arbetssätt.
- följa upp kunskapen om avyttring och bortskänkning i staden, och i dialog med stadens verksamheter arbeta för att öka och förbättra den genom att tillhandahålla kompetens och stöd i utveckling av lokala rutiner.
- leda, driva och utveckla stadens gemensamma processer och system för avyttring och bortskänkning, och i samverkan med stadens verksamheter arbeta för att effektivisera dessa.
- övergripande uppföljningar av stadens avyttring och bortskänkning av lös egendom.
- informera kommunstyrelsen om allvarliga avvikelser inom stadens gemensamma prioriteringsordning för avyttring och bortskänkning av lös egendom och vid behov föreslå åtgärdsplan.

Avyttring och bortskänkning av bygg- och markmaterial

Samtliga nämnder och styrelser som bygger, äger eller förvaltar byggnader och anläggningar ansvarar för att:

- all avyttring och bortskänkning av bygg- och markmaterial sker i enlighet med denna riktlinje.
- avyttring och bortskänkning i enlighet med prioriteringsordningen i denna riktlinje beaktas i samtliga upphandlingar av bygg- och markmaterial, samt tjänster som hanterar bygg- och markmaterial, som genomförs av den egna förvaltningen eller bolaget. ****
- det finns en ändamålsenlig organisation för avyttring och bortskänkning med till exempel ledande befattning och utsedda samordnare med tydligt mandat och kompetens.
- tillse att det finns lokala rutiner för hur prioriteringsordningen för avyttring och bortskänkning ska följas med till exempel arbetssätt, ansvar och roller.
- en objektiv bedömning av bygg- och markmaterialets funktionella skick och värde genomförs inför avyttring eller bortskänkning.
- säkerställa uppföljning och dokumentation om större avvikelser från stadens gemensamma prioriteringsordning för avyttring och bortskänkning.

Inköp och upphandlingsnämnden ansvarar för att:

- avyttring och bortskänkning i enlighet med prioriteringsordningen i denna riktlinje beaktas i samtliga upphandlingar och ramavtal av bygg- och markmaterial, samt tjänster som hanterar bygg- och markmaterial, som inköp och upphandlingsnämnden ansvarar för. ****

****Detta innebär till exempel att ställa krav på leverantörer av varor och tjänster att hantera lös egendom samt bygg- och markmaterial i enlighet med prioriteringsordningen vid varans sluthantering. Det kan även innebära att upphandla tjänster för avyttring och bortskänkning i enlighet med prioriteringsordningen. Vidare kan det betyda att efterfråga statistik över avyttring och bortskänkning från leverantörer.